

ผลของแรงจูงใจต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

Effect of Motivation on Attentive Behavior
in the Classroom of Undergraduate Students at a Private University

ณัฐพร เจนสมุทร^{1*}, สุมิตรา สิริธูระ¹ และ กรกนก ชัยเลิศ¹

Nuttaporn Jansamut^{1*}, Sumitra Sirithura¹ and Kornkanok Chailert¹

¹นิสิตสาขาวิชาจิตวิทยาประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*Corresponding author E-mail: nuttaporn.jans@g.swu.ac.th

Received: February 14, 2023 / Revised: April 24, 2023 / Accepted: December 29, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักศึกษาหลังจากเรียนผ่านระบบออนไลน์ ตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาในสาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต ชั้นปีที่ 3 ระดับปริญญาตรี จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน และแบบวัดแรงจูงใจ ผ่านการทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.82 และ 0.88 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาที่สำคัญ พบว่า แรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จและด้านความต้องการความผูกพันสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนได้ ร้อยละ 66 ($R^2 = 0.66$) โดยแรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .80, p < .05$) ขณะที่แรงจูงใจด้านความต้องการความผูกพันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .01, p = .81$)

คำสำคัญ : พฤติกรรมการตั้งใจเรียน, แรงจูงใจ, ความต้องการความสำเร็จ, ความต้องการความผูกพัน

Abstract

The purpose of this research was to study the influence of motivation on attentive behavior in the classroom of students after online learning. The research samples were 90 third-year undergraduate students in the digital art department. The research tools were Behavior measurement form for studying attentiveness and the motivation scale which meet the precision tool quality test. Cronbach's alpha coefficients were 0.82 and 0.88, respectively. Multiple regression analysis was used for data analysis. The important results of the study revealed that need for achievement and need for affiliation could predict attentive behavior in the classroom at 66 percent ($R^2 = 0.66$). Need for achievement had a statistically significant effect on the attentive behavior ($\beta = .80, p < .05$), while need for affiliation had a statistically insignificant effect on the attentive behavior ($\beta = .01, p = .81$).

Keywords: Attentive behavior, Motivation, Need for Achievement, Need for Affiliation

บทนำ

ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่ผ่านมานั้น ส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอน ทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยในทุกระดับชั้น ทำให้สถานศึกษาต้องมีการป้องกันเพื่อลดช่องทางการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 (ปิยะวรรณ ปานโต, 2563) ทำให้มีผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในวงกว้าง เห็นได้ชัดจากการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นรูปแบบออนไลน์แบบเต็มเวลาทุกรายวิชา นับว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่และถือเป็นการปรับตัวครั้งยิ่งใหญ่ทั้งผู้สอนและผู้เรียน และแม้ว่าปัจจุบัน พ.ศ. 2566 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ได้คลี่คลายลง กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศให้ยกเลิก COVID-19 จากการเป็นโรคติดต่ออันตราย และกำหนดให้เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง (กระทรวงสาธารณสุข, 2565) รูปแบบการใช้ชีวิตแบบเดิมก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เริ่มกลับมาสู่รูปแบบเดิมมากขึ้น รวมไปถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่ได้กลับมาเป็นการเรียนการสอนในสถานที่ตามแบบปกติมากขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่สถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ใช้เวลาไปประมาณ 2- 3 ปี ซึ่งมีแนวโน้มทำให้เกิดวิถีใหม่ในการเรียน ผู้เรียนอาจมีพฤติกรรมในการเรียนที่เปลี่ยนไปจากเดิม เห็นได้จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในช่วงการระบาดของไวรัส COVID-19 ที่พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและรูปแบบการสอนทางออนไลน์มีผลเชิงบวกต่อความสำเร็จทางการเรียน และนักศึกษาส่วนใหญ่ที่มีผลการเรียนดีมีแนวโน้มที่จะชอบรูปแบบการเรียนออนไลน์มากกว่าการเรียนในสถานที่ของมหาวิทยาลัย (รุ่งโรจน์ สงสระบุญ และคณะ, 2565) และยังพบว่านักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ โดยรูปแบบการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมกับบริบทการเรียนของผู้เรียนในปัจจุบันคือ การสอนสดออนไลน์ผ่านทางโปรแกรมต่าง ๆ เนื่องจากสามารถบันทึกคลิปวิดีโอการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนเนื้อหาย้อนหลังได้ตลอดเวลา (ปวีณา ลิ้มปิติปรการ และคณะ, 2565)

จากผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนแปลงมาเป็นรูปแบบออนไลน์ในช่วงระยะที่ผ่านมาทำให้นักศึกษาเกิดการปรับตัวพฤติกรรมการเรียนตามวิถีใหม่ และค้นพบประโยชน์ของการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ แต่การที่สถานศึกษากลับมาใช้รูปแบบการเรียนการสอนในสถานที่ อาจมีผลทำให้นักศึกษาต้องเริ่มต้นเรียนรู้ปรับตัวพฤติกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนใหม่อีกครั้ง โดยเฉพาะนักศึกษาที่เข้าสู่ชั้นปีที่ 1 ของระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในช่วงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่มีรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ตั้งแต่เริ่มต้นการเข้าสู่มหาวิทยาลัย ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจว่านักศึกษาในกลุ่มดังกล่าวจะมีแรงจูงใจแบบใดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนเพื่อที่นำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการจูงใจผู้เรียนและออกแบบแนวทางการเรียนการสอนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลของแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักศึกษาในสาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต ปีการศึกษา 2565 ระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ แรงจูงใจ หมายถึง ความต้องการของนักศึกษาที่กระตุ้นให้เกิดความสามารถและพฤติกรรมที่นำพาตนไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยเลือกศึกษาเฉพาะแรงจูงใจตามแนวคิดของ McClelland (1989) ในด้านความต้องการความสำเร็จ และ ความต้องการความผูกพันเท่านั้น เนื่องจากกลุ่มประชากรที่ศึกษาเป็นนักศึกษาซึ่งมีอายุเฉลี่ยประมาณ 20 ปี ซึ่งอยู่ในบริบทของการให้ความสนใจกับการศึกษาและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนรอบข้างเป็นหลัก

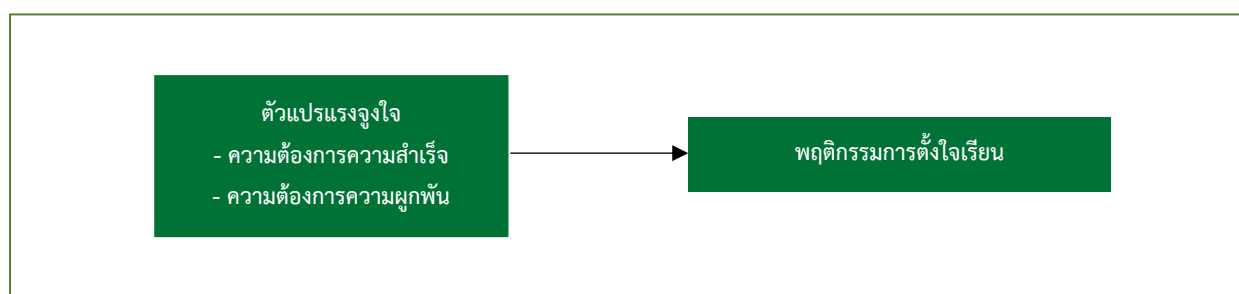
ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการตั้งใจเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาที่ให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน ประกอบด้วย การเข้าเรียนและเลิกเรียนตรงเวลา มีการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน ให้ความร่วมมือขณะที่มีการเรียนการสอน ให้ความสำคัญและคุณค่ากับการเรียน มีความอยากรู้อยากเห็น เพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน มีการไปสืบค้นหาองค์ความรู้เพิ่มเติม รวมไปถึงมีการกลับไปทบทวนบทเรียนด้วย

ขอบเขตด้านบริบท

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยในบริบทการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์แอนิเมชัน ตลอดจนสื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ มีรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการใช้เครื่องมือที่ทำงานอยู่กับหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นหลัก โดยสถานการณ์ที่ผ่านมา นักศึกษาได้มีความคุ้นเคยกับการทำงานอยู่กับเครื่องมือที่บ้านของตนเอง และการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ที่มีความใกล้เคียงกับรูปแบบการทำงานด้านดิจิทัลอาร์ต และในปัจจุบันปีการศึกษา 2565 รูปแบบการเรียนการสอนได้ปรับเปลี่ยนเป็นการเรียนในชั้นเรียน มีการเรียนในสถานที่ ประกอบกับการเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น นักศึกษาได้รับมอบหมายงานที่ต้องส่งมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้พัฒนากลอบแนวคิดการวิจัย (ภาพที่ 1) ตามแนวคิดของทฤษฎีแรงจูงใจของ McClelland (1989) ที่อธิบายการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งของบุคคลว่าเป็นผลจากแรงจูงใจของบุคคลนั้น โดยแรงจูงใจเป็นแรงขับเคลื่อนภายในของบุคคลที่ทำให้บุคคลเกิดความต้องการที่จะทำบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้มีสมมติฐานเบื้องต้นว่าหากนักศึกษามีแรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จ เช่น มีความทะเยอทะยาน ต้องการท้าทายและพิสูจน์ความสามารถของตนเอง ให้ความสำคัญกับงาน มีความรับผิดชอบสูง และมีแรงจูงใจด้านความต้องการความผูกพัน เช่น ความต้องการให้เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มหรือสังคม ต้องการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้คนรอบตัว นักศึกษาก็จะมีแนวโน้มที่แสดงออกถึงพฤติกรรมการตั้งใจเรียนที่สูงไปด้วยตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ที่ศึกษาในสาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต ปีการศึกษา 2565 โดยการศึกษาในครั้งนี้เก็บข้อมูลจากประชากร จำนวนทั้งหมด 90 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ผู้วิจัยปรับปรุงมาจาก พิษณุ ลิ้มพะสูตร (2555) มีข้อคำถาม 6 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย และ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด ตัวอย่างของข้อคำถาม เช่น “นักศึกษาใช้เวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นอกจากที่เรียนในชั้นเรียน” และมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย คือ คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49, 2.50 – 3.49, 1.50 – 2.49, 1.00 – 1.49 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง โดยแบบวัดมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ 0.82

แบบวัดแรงจูงใจ ผู้วิจัยปรับปรุงมาจาก สุทธิพงษ์ บุญประดับวงศ์ (2554) มีข้อคำถามทั้งหมด 16 ข้อ ประกอบด้วย 2 ด้าน (1) ด้านความต้องการความสำเร็จ และ (2) ด้านความต้องการความผูกพัน ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย และ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด ตัวอย่างของข้อคำถามความต้องการความสำเร็จ เช่น “นักศึกษามีความพยายามจดจ่อกับงานนั้นจนสำเร็จแม้จะเป็นงานที่ยาก” และตัวอย่างของข้อคำถามความต้องการความผูกพัน เช่น “นักศึกษาชอบทำงานที่ต้องมีการติดต่อปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น” โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย คือ คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีความต้องการด้านนั้น ๆ มากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49, 2.50 – 3.49, 1.50 – 2.49, 1.00 – 1.49 หมายถึง นักศึกษามีความต้องการด้านนั้น ๆ มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง โดยแบบวัดมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ 0.88

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวนความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) การวิเคราะห์สถิติอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีการ Enter กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และก่อนการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบความสัมพันธ์ร่วมพหุระหว่างตัวแปรต้น (Multicollinearity) พบว่ามีค่า Tolerance เท่ากับ .80 ซึ่งมากกว่า .10 และค่า VIF เท่ากับ 1.24 ซึ่งน้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรต้นไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง จึงสามารถนำไปใช้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อไปได้

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในสาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565 ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง จำนวน 90 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.30 และเป็นเพศชาย 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงไปจนถึงระดับสูง โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูง (มากกว่า 3.50) จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 เกรดเฉลี่ยสะสมค่อนข้างสูง (3.01 – 3.50) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 เกรดเฉลี่ยสะสมปานกลาง (2.50 – 3.00) จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และมีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ (ต่ำกว่า 2.50) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมการตั้งใจเรียนและแรงจูงใจ พบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอยู่ในระดับมาก ($M = 3.70$, $SD = .81$) และมีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($M = 3.67$, $SD = .70$) เมื่อพิจารณาแรงจูงใจในรายด้าน พบว่า ด้านความต้องการความสำเร็จ ($M = 3.68$, $SD = .85$) และด้านความต้องการความผูกพัน ($M = 3.67$, $SD = .80$) มีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรพฤติกรรมการตั้งใจเรียน และตัวแปรแรงจูงใจ (N=90)

ตัวแปร	M	SD	แปลผล
พฤติกรรมการตั้งใจเรียน	3.70	.81	มาก
แรงจูงใจ	3.67	.70	มาก
ความต้องการความสำเร็จ	3.68	.85	มาก
ความต้องการความผูกพัน	3.67	.80	มาก

ผลการวิเคราะห์หิอทธิพลของแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง พบว่า แรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จและด้านความต้องการความผูกพันสามารถอธิบายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 66 ($R^2 = .66$) โดยแรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .80, p < .05$) ขณะที่แรงจูงใจด้านความต้องการความผูกพันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .01, p = .81$) จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในบริบทของการกลับมาเรียนในห้องเรียน (สถานที่ของมหาวิทยาลัย) แรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา โดยหากนักศึกษาที่มีแรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จสูงจะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนเพิ่มสูงขึ้นด้วย ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์หิอทธิพลของแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา

ตัวแปร	พฤติกรรมการตั้งใจเรียน			
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficient	t
	b	Std. Error	β	
ค่าคงที่ (Constant)	.80	.27		2.97*
แรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จ	.76	.06	.80	11.60*
แรงจูงใจด้านความต้องการความผูกพัน	.01	.07	.01	.22

R = .81, $R^2 = .66$, Adjusted $R^2 = .65$, Std. Error = .48, F = 85

หมายเหตุ : * $p < .05$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจภาพรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแรงจูงใจรายด้านพบว่า ความต้องการความสำเร็จและความต้องการความผูกพันอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับ McClelland (1989) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจว่าเป็นความต้องการของบุคคล ที่ส่งผลให้บุคคลเกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่การบรรลุตามความต้องการนั้น อีกทั้งนักศึกษาในสาขาวิชาจิตวิทยาชั้นปีที่ 3 มีอายุเฉลี่ยประมาณ 20 ปี ซึ่งเป็นช่วงระยะที่เริ่มเลือกรูปแบบของชีวิตที่ตนพึงพอใจ โดยให้ความสำคัญกับเส้นทางของอนาคตตนเอง รวมถึงความสัมพันธ์เพื่อนหรือสภาวะแวดล้อมทางสังคม ใส่ใจกับหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการงานและบทบาทที่ตนเองได้รับมากขึ้น (ศรีประภา ชัยสิทธิพร, 2554) โดยความต้องการความสำเร็จของนักศึกษาที่มีระดับมาก เนื่องจากสาขาวิชาจิตวิทยาเป็นสาขาวิชาที่มีความเฉพาะในยุคปัจจุบันที่สื่อดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของผู้คน การเรียนการสอนในสาขาวิชาจิตวิทยาจึงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีความนิยมสูงตามไปด้วย เนื่องจากเป็นสาขาที่มีโอกาสเติบโตได้อีกมาก หลายองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็ต้องการผู้มีความรู้ทางด้านนี้ไปร่วมงาน เพื่อเพิ่มโอกาสหรือต่อยอดทางธุรกิจ (พิมพ์วิมล สุนทรธรรมรัตน์, 2564) ทำให้มีการแข่งขันในตลาดแรงงานที่สูง จึงเป็นเหตุผลว่านักศึกษาในสาขาวิชาจิตวิทยาชั้นปีจึงมีความต้องการความสำเร็จเพื่อให้บรรลุในอาชีพและต่อยอดเส้นทางสู่งานด้านจิตวิทยา

ในอนาคต เช่นเดียวกับแรงจูงใจด้านความต้องการความผูกพันของนักศึกษาที่พบว่าอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาในสาขาวิชา ดิจิทัลอาร์ต ในชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นตอนปลาย เป็นช่วงที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์และการปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ให้ความสนใจกับสร้างมิตรภาพกับผู้อื่นในระดับของความเป็นเพื่อนและต้องการการยอมรับ รวมถึงความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม สอดคล้องกับ McClelland (1989) ที่อธิบายถึงความต้องการความผูกพันทำให้บุคคลมีปรารถนาการยอมรับจากกลุ่มหรือสังคม และมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้คนรอบตัว ต้องการสร้างและอยากที่จะรักษาปฏิสัมพันธ์ กังวลใจกับการถูกปฏิเสธและถูกตีความ จากสังคม

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษสาขาวิชาดิจิทัลอาร์ตอยู่ในระดับมาก เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนของ สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ตเป็นการเรียนในรูปแบบที่เน้นให้นักศึกษผลิตผลงานโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และต่อยอดผลงานจาก ความคิดของตนเอง เป็นรูปแบบการเรียนที่ต้องมีการเรียนรู้ ผึกฝนและพัฒนาความสามารถของตนเอง จนเกิดความเข้าใจ ชำนาญ และสามารถผลิตผลงานที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ออกมาได้ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนที่กล่าวว่าเป็น ลักษณะของพฤติกรรมที่นักศึกษาให้ความสนใจและเอาใจใส่กับเรียน มีการค้นคว้าหาความรู้ ผึกฝนทบทวนความรู้ของตนเอง อยู่เสมอ

เมื่อพิจารณาผลของแรงจูงใจที่มีต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนพบว่า แรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในสาขาวิชาดิจิทัลอาร์ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($\beta = .80, p < .05$) แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาที่มีความต้องการความสำเร็จนั้นจะมีผลทำให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ให้ความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียน เช่น เข้าเรียนและเลิกเรียนตรงเวลา วางแผนและเป้าหมายกับการเรียน มีความเพียรพยายาม ให้ความสำคัญ ความร่วมมือและคุณค่ากับการเรียน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ของ พิชญ ลิ้มพะสูตร (2555) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราช นครินทร์ พบว่า ความต้องการความสำเร็จสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะความต้องการความสำเร็จเป็นลักษณะภายในจิตใจของบุคคลที่ก่อให้เกิดความเพียรพยายามที่กระกระทำ ตามเป้าหมายให้สำเร็จ มีความทะเยอทะยาน มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผนและทำหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างดี เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กันตชาติ เมธาโชติมณีกุล (2561) พบว่า ความต้องการความสำเร็จมีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของ นักศึกษาอยู่ในระดับมาก กล่าวคือเมื่อนักศึกษาที่มีความต้องการความสำเร็จมาก ก็จะทำให้มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนที่มาก อีกทั้งผลการศึกษาจากงานวิจัยของ ประไพศรี ธรรมวิริยะวงศ์ (2563) ก็พบว่าความต้องการความสำเร็จมีผลกับพฤติกรรมการ ตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่มีความต้องการความสำเร็จจะมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ให้ความสนใจกับการเรียน ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มากขึ้นไปด้วย

จากที่กล่าวมาสามารถอธิบายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนตามแนวคิดของ McClelland (1989) ได้ว่าพฤติกรรมการตั้งใจ เรียนที่เกิดขึ้นของนักศึกษาเป็นผลจากแรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จ ซึ่งตามแนวคิดของ McClelland นั้น แรงจูงใจเป็น หนึ่งสิ่งที่สำคัญในชีวิตของบุคคล ที่ทำให้บุคคลเกิดความต้องการและความทะเยอทะยานเพื่อที่จะทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ โดยความ ต้องการความสำเร็จของนักศึกษา เป็นความต้องการที่ทำให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมการเรียนที่มีลักษณะเอาใจใส่ พยายามเรียนรู้ ผึกฝนความสามารถของตนเองอยู่เสมอ โดยการมองเป้าหมายเป็นความสำเร็จที่มีคุณค่า มีการตั้งมาตรฐานกับตนเองและพยายาม ที่จะเอาชนะในเป้าหมายนั้น เพื่อก้าวสู่ความสำเร็จและความเป็นเลิศในเส้นทางของตนเอง

แต่อย่างไรก็ตาม ในบริบทของการกลับมาเรียนในห้องเรียนซึ่งเป็นสถานที่ของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยในครั้งนี้ได้ ชี้ให้เห็นว่าแรงจูงใจด้านความต้องการความผูกพันมีอิทธิพลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา ($\beta = .01, p = .81$) อาจเนื่องมาจากรูปแบบของการเรียนและลักษณะของแบบฝึกหัดในสาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต เป็นรูปแบบที่เน้น ผลงานที่มีลักษณะเป็นโปรเจกเฉพาะบุคคล ใช้ความสามารถและการสร้างสรรค์ที่เกิดจากตัวของนักศึกษาเอง นอกจากนั้นจากการ เรียนในรูปแบบออนไลน์ของกลุ่มประชากรที่ศึกษาซึ่งอยู่ในชั้นปีที่ 3 ที่ได้เผชิญกับการเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาด

ของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่มีการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์จนเกิดความคุ้นเคยกว่า 2 ปี ที่ผ่านมา ก่อนได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นรูปแบบการเรียนในสถานที่แบบเจอหน้ากัน ซึ่งในช่วงการเรียนก่อนหน้า นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันเพียงแต่ช่องทางออนไลน์ จึงทำให้ความต้องการความผูกพันตามแนวคิดของ McClelland (1989) ที่มีลักษณะของการมุ่งสร้างสัมพันธภาพ กระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อปรารถนาการยอมรับและให้ความสนใจความรู้สึกของคนรอบข้างที่ไว้วางใจเป็นหลักนั้น ยังไม่มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษากลุ่มนี้ที่ยังไม่เกิดสัมพันธภาพระหว่างกันที่มากนัก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยอิทธิพลของแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง พบว่า แรงจูงใจด้านความต้องการความสำเร็จมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ทำให้เกิดพฤติกรรมการเอาใจใส่ต่อการเรียน ดังนั้น การส่งเสริมการเรียนการสอนหรือรูปแบบกิจกรรมที่มีความท้าทาย มีการวางเป้าหมายในการเรียนหรือเป้าหมายในอนาคตร่วมกันระหว่างผู้สอนและนักศึกษา เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และอยากทำเป้าหมายในกิจกรรมนั้น ๆ ให้สำเร็จ จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้เกิดความมุ่งมั่นที่จะทำเป้าหมายดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วง และเกิดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนที่มากขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

สามารถศึกษาในรูปแบบวิธีการที่แตกต่างออกไป อาทิ การศึกษาพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในแง่มุมที่มีความลึกซึ้งในรายละเอียด อีกทั้งเสนอแนะให้ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา อาจพบอิทธิพลของปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้กว้างยิ่งขึ้น นอกจากนั้น การศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีความเฉพาะหรือหลากหลายมากกว่ากลุ่มประชากรที่ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ อาจทำให้เห็นถึงข้อค้นพบบางประการที่แตกต่างออกไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ กลีบบัว และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมราพร สุรการ อาจารย์ประจำสาขาจิตวิทยาประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยทั้งการให้ห้องค์ความรู้ คำแนะนำ ตลอดจนให้ความสนใจและทุ่มเทให้กับคณะผู้วิจัย เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีองค์ความรู้และมีความเชื่อมั่นที่ก่อเกิดเป็นพลังใจจนสามารถทำงานวิจัยนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้

เอกสารอ้างอิง

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564. (20 กันยายน 2565). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 223 ง หน้า 1.
- ประไพศรี ธรรมวิริยะวงศ์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 14(2), 418-432.
- ปวีณา ลิ้มปิทีปการ, นิยม จันทน์นวล, จูติมา แสนเรือง และกาญจนา แสงจิตต์. (2565). ทักษะคิดต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. *วารสารเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา*, 5(14), 176-187.

- ปิยะวรรณ ปานโต.(2563). การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). รายการร้อยเรื่อง...เมืองไทย. สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ออกอากาศ มิถุนายน 2563.
- พิมพ์ปวีณ สุนทรธรรมรัต. (23 กุมภาพันธ์ 2564). เรียนสาขา Digital Art จบแล้วทำอาชีพอะไรได้บ้าง. Faamai Digital Arts Hub. <https://www.faa.chula.ac.th/SelfLearningFaamai/detailform/109>.
- พิษณุ ลิ้มพะสูตร. (2555). พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Thesis.swu.ac.th. http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Dev_Psy/Pissanu_L.pdf
- รุ่งโรจน์ สงสระบุญ สกฤตการ ชัยจริยาเวช ปัทมिता โอภาสพงษ์ บุศรา นิยมเวช และจิตระวี ทองเถา. (2565). ปัจจัยความสำเร็จจากการเรียนออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในช่วงการระบาดของไวรัส COVID-19. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(4), 619-634.
- ศรีประภา ชัยสินธพ. (7 พฤศจิกายน 2554). สภาพจิตใจของวัยรุ่นใหญ่. คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. <https://www.rama.mahidol.ac.th/ramamental/generalknowledge/general/06272014-1009>.
- สุทธิพงษ์ บุญประดับวงศ์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับสมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Faculty of Education Naresuan University. http://www.edu.nu.ac.th/researches/view_is.php?id=661.
- McClelland, D. C. (1989). Motivational factors in health and disease. *American Psychologist*. 44,675-683.

